

ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ ਜੋ

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2019 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 17790

8 ਸਤੰਬਰ, 2021

ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਐਕਟ, 1882 - S.2 - ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - S.482 - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ - ਐਫਆਈਆਰ 420, 465, 468, 120 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ -ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਬੀ - ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਲਝਿਆ ਵਿਵਾਦ - ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ - ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ - ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜੁਰਮ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਘਿਨਾਉਣੀ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ, ਵਿੱਤੀ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 2012(4) RCR (Cr.) 543 ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ:-

"57. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਉਭਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਕਿਸੇ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਪਕ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ; (i) ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ (ii) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੈਰਾ ਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਗੇ

ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪੈਰਾ ਧ ਜਾਂ ਕਤਲ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਪੀੜਤ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਅਪੈਰਾ ਧੀ ਨੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਅਪੈਰਾ ਧ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਅਪੈਰਾ ਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੈਰਾ ਧ ਆਦਿ; ਅਜਿਹੇ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਸਵਾਦ ਵਾਲੇ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ, ਵਿੱਤੀ, ਵਪਾਰਕ, ਸਿਵਲ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਦਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਪੈਰਾ ਧ। ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਝਗੜੇ ਜਿੱਥੇ ਗਲਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੈਰਾ ਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਅਤੇ ਧੁੰਦਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕੇਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਕੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 18)

ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ, ਜੇ. (ਓਰਲ)**CRM-25876-2021**

(1) ਇਹ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਦੀ ਛੇਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ 12.10.2021 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਸਬੰਧੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 30.07.2019 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(3) ਰਾਜ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 12.10.2021 ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਕੇਸ

(5) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 420/467/468/120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ. 86 ਮਿਤੀ 22.05.2009 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ (ਅਨੈਕਸਚਰ P-1) ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਮਿਤੀ 09.04.2019 ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ (ਅਨੈਕਸਚਰ ਪੀ-2)।

(6) 22.04.2019 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ:-

“ਇੱਥੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ 22.5.2009 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420, 467, 468 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਕੋਟਕਪੂਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ. 86 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1860 ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ

5.8.2019 ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਸੋਨਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਕਾਲਤਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 16.7.2019 ਨੂੰ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ/ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ/ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦੇਵੇਗੀ :-

1. ਕੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ?
2. ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ/ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਹੈ?

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.07.2019 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਲ, ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਬਰ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ/ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"3. ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ: -

I) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1, 3 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਟਾਰਨੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਲ, ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਬਰ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਹੈ।

II) ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

III) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ/ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

IV) ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, FIR ਨੰ. 86 ਮਿਤੀ 22.5.2009, ਅਧੀਨ

ਧਾਰਾ 420, 467, 468, 120-ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਪੀ.ਐਸ. ਸਿਟੀ ਕੋਟਕਪੂਰਾ,

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ। ”

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2-ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 10.03.2014 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P-5 ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਤੀ 10.03.2014 ਦੇ ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪੰਜਗਰਾਈਂ ਕਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ. 86/22.05.2009 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ROAC
ਐੱਸ.ਡੀ./- ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

SD/-
(ਵਿਸ਼ੇਸ਼) ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਸ
JMIC, FDK
10.03.2014”

(10) ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 10.03.2014 ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸੀ. ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਗੈਰ-ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਸਨ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੁਆਰਾ 10.03.2014 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਮੌਜੂਦਾ:- ਸ਼. ਜੀਐਸ ਗਿੱਲ, ਰਾਜ ਲਈ ਏ.ਪੀ.ਪੀ.

ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੈਸਲੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਚ.ਸੀ.ਨੰਬਰ 502 ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਫਾਈਲ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਐਫਆਈਆਰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420, 467, 468, 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਸਿਰਫ ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 467 ਅਤੇ 468

ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੈਰਾ ਧ ਗੈਰ-ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਅਪੈਰਾ ਧ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਬੰਧਤ ਤਿਮਾਹੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ ਪੁਲਿਸ ਕਾਗਜ਼ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣ।

Sd/-

(ਵਿਸ਼ੇਸ਼) JMIC,

Fdk. 10.3.2014”

(11) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਮਿਤੀ 07.02.2019 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2-ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਝਗੜਾ ਹੈ।

(12) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ CRM-M- 13314-2017 ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ **ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 23.02.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।**

(13) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਹੈ।

(15) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

(16) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਸੱਚਾ, ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਚਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(17) ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.2/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 10.03.2014 ਨੂੰ ਜੇ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ., ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5) ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 10.03.2014 ਦਾ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-6) ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਜੇ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ., ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-3) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਐਕਟ, 1882 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਹੋਰ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(18) ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ , ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"[4]. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੁੱਖਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੀਆਰਐਮ-ਐਮ ਨੰਬਰ 9398 ਆਫ 2012 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੁੱਖਾ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਟਾਰਨੀ ਭਾਵ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

[5] . ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 24.04.2017. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ/ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ 04.05.2017 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੁੱਖਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਮਝਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।

[6] .ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦਿਗਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਬਨਾਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, 2012 (4) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ) 589 ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [7]। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਮਲਕੀਅਤ ਕੌਰ, 2010 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ) 256 ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2014 ਦੇ ਸੀਆਰਐਮਐਮ ਨੰਬਰ 18632 ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ 07.08.2015 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। .

[8] . ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

[9] . ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸਵੀਪ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਧੂ ਲਿਮਬੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1978 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 47, ਭਜਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1992 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 604 ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਮੁਨੀਸਵਾਮੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1977 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 1489, ਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਨਵਜੋਤ ਸੰਧੂ @ ਅਫਸ਼ਾਨ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2003 (2) ਆਰਸੀਆਰ (ਸੀਆਰਐਲ) 860 (ਐਸਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਜਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ

ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤ

ਸ਼ਕਤੀ, ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਖੁਦ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੈਅਸੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।"

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 "ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 397 ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰੋਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਸਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਰੋਕ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੈਰਾ ਥਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਡ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ

ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਬਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਬਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਾਨੂੰਨ।

[10] . ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, 2007(3) ਆਰਸੀਆਰ (ਸੀਆਰਐਲ) 1052 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਿਰਫ ਵਿਆਹ ਦੇ ਝਗੜੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਸੀਮਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਡੈਬਿਟੀਆ, ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

[11] . ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੈਰਾ ਧ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਘਿਨਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ, ਵਿੱਤੀ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 2012(4) RCR (CrL.) 543 ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਖਿਆ:-

"57. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਉਭਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਕਿਸੇ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਪਕ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ; (i) ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ (ii) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੈਰਾ ਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੈਰਾ ਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪੈਰਾ ਧ ਜਾਂ ਕਤਲ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਪੀੜਤ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਅਪੈਰਾ ਧੀ ਨੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਅਪੈਰਾ ਧ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਅਪੈਰਾ ਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੈਰਾ ਧ ਆਦਿ; ਅਜਿਹੇ ਅਪੈਰਾ ਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਸਵਾਦ ਵਾਲੇ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ, ਵਿੱਤੀ, ਵਪਾਰਕ, ਸਿਵਲ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਦਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪੈਰਾ ਧ, ਆਦਿ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਝਗੜੇ ਜਿੱਥੇ ਗਲਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੈਰਾ ਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਅਤੇ ਧੁੰਦਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕੇਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ

ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

[12] . ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਥਾਣਾ ਸਮਰਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਧਾਰਾ 341/380/427/506/148/149 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ.61 ਮਿਤੀ 04.04.2009 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

(19) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੈਰਾ ਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ. 86 ਮਿਤੀ 22.05.2009 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420/467/468/120-ਬੀ, 1860 ਅਧੀਨ ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਕੋਟਕਪੂਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ ਪੀ-1) ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਮਤੀ ਜੰਡ ਡਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭੂਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ